

Suomussalmen kunta
Tekninen lautakunta
PL 40
89601 SUOMUSSALMI.
kunta@suomussalmi.fi

25.5.2021
KAJDno-2021-465

Lausuntopyyntö 15.4.2021

Kurimon alueen asemakaavan muutos, kaavaluonnos

Suomussalmen kunta on pyytänyt Kainuun Museolta lausuntoa Kurimon alueen asemakaavan muutos luonnoksesta. Kaavakartta ja -selostus on päivätty 7.4.2021.

Suunnittelualue sijaitsee Kurimon alueella Suomussalmen keskustan luoteispuolella. Alue rajoitetaan idässä Kurimontie ja etelässä Metsärinteentie. Kaavamuutosalue rajautuu lännessä luonnonsuojelualueeseen. Kaavamuutosalueen itä- ja kaakkoispuolella sijaitsee asuinrakennuksia. Suunnittelualue on laajuudeltaan noin 10,5 ha. Kurimon alueella sijaitsevat kulttuurihistoriallisesti arvokas Kurimon tilan pihapiiri sekä vanhainkodiksi 1950-luvulla rakennettu rakennus. Vanhan Kurimon pihapiirin luoteispuolella on palstaviljelyalue ja tontilla sijaitsee myös rivitaloja, jotka on aikoinaan rakennettu työntekijöiden asunnoiksi.

Kainuussa on viisi voimassa olevaa maakuntakaavaa. Kainuun maakuntakaavassa suunnittelualue kuuluu maaseutumaisen kehittämisen yhteistyöalueeseen (mk). Suunnittelualue sijaitsee taajamatoimintojen alueen (A) rajalla. Merkinnällä A osoitetaan asumisen, hallinnon, palveluiden, teollisuuden ym. työpaikka-alueiden ja taajamatoimintojen sijoittumisalueita niihin liittyvine liikenne- virkistys-, puisto- ja erityisalueineen. Suunnittelualueella sijaitsee maakunnallisesti arvokas kulttuurihistoriallinen kohde, Kurimon tilan pihapiiri. Lisäksi aluetta koskee vanhentunut Kirkonkylän ja Ämmänsaaren yleiskaava vuodelta 1983. Alue kuuluu Ämmänsaaren asemakaava-alueeseen ja se on merkitty yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y).

Rakennettu ympäristö

Alueen eri-ikäiset rakennukset muodostavat omaleimaisen, maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Vanha Kurimo on maakunnallisesti arvokas. Kaavan tavoitteena on säilyttää maiseman ja rakennusten arvokkaat ominaispiirteet.

On hyvä, että tontteja, joilla sr-merkityt rakennukset sijaitsevat, koskee lisäksi /s-merkintä. Tiukempi suojeluun velvoittava kaavamääräys sr-1 koskee Kurimon pihapiirissä sijaitsevia päärakennusta ja pikkupirttiä sekä pihapiirin eteläpuolella sijaitsevaa vilja-aittaa. Merkintä sr-2 koskee entistä vanhainkotiä. Noissa merkinnöissä viitataan kuitenkin arvojen säilyttämiseen, mutta kaavamerkinnöistä ei käy ilmi säilytettäviä arvoja. Niitä on esitelty kattavasti kaavaselostuksessa, mutta niiden tulisi käydä ilmi myös kaavamerkinnöissä. Vaihtoehtoisesti kaavamerkinnöissä voitaisiin viitata liiteaineistoon, jolloin säilytettävät arvot voidaan esitellä kaavan liitteessä.

Kurimon pihapiirin rakennuskanta ja maisema on todettu arvokkaaksi ja rakennuksista on vaihtelevasti inventointitietoja. Tämän kaavan valmistelun yhteydessä suosittelemme tehtäväksi rakennus- ja maisemainventointia, jonka pohjalta viranomaisyhteistyönä määritellään säilytettävät arvot. Koska suunnittelualueella sijaitsee arvokkaita rakennusperinnön kohteita, olisi ollut hyvä järjestää ennakkoneuvottelu. Neuvottelua kulttuuriympäristöarvoista ja inventoinnista tulee käydä kaavoittajan, Kainuun Museon ja Kainuun ELY-keskuksen kesken.

Kurimon pihapiirissä sijaitsevia navettarakennusta ja traktoritallia ei ole ehdotettu suojeltaviksi. Ne olisi siinä tapauksessa mahdollista tarpeen mukaan korvata samankokoisilla uudisrakennuksilla. Uudisrakennukset on sovitettava mittasuhteiltaan, materiaaleiltaan ja ominaispiirteiltään arvokkaaseen miljööseen. Uudisrakennusten soveltuvuutta tulisi myös ohjata tarkemmin kaavamerkinnoissä tai -liitteessä, perustuen inventointiin ja neuvotteluihin.

Kaavamerkintöjen museoviranomaiseen viittaavat kohdat tulee korvata alueellisella vastuumuseolla.

Asian on esitellyt:

Karoliina Kikuchi
rakennustutkija
044-710 0444

Tapani Rostedt
arkeologi
044-710 0507

Asian on hyväksynyt:

Antti Mäkinen
museonjohtaja
044-710 0450

TIEDOKSI: Kainuun ELY-keskus
Museovirasto